

ROČNÍK LIX

SRPEN/ZÁŘÍ 2004

8/9

HILAS PRAVOSLAVÍ

OBSAH

MILUJEME OPRAVDU? _____	3
VÝZNAMNÁ JUBILEA _____	4
PROMLUVA METROPOLITY KIRILLA _____	7
S ČÍM JDEME DO EVROPY _____	10
NAŠI MLADÍ V ŘECKU _____	12
VÝROČÍ V ROKYCANECH _____	17
CHRÁM SV. KNĚŽNY OLGY MÁ SVÁTEK _____	17
POUŤ NA KOLECH K IKONĚ SVATÉHO PROROKA ELIÁŠE _____	18
VĚČNÁ PAMĚŤ _____	19
LIBEREC OSIŘEL _____	20
JEŠTĚ ZA O. VLADIMÍREM CHOCHOLOUŠEM _____	21
HRUBÁ VRBKA _____	21
V ŘECKU HAVAROVAL VRTULNÍK, KTERÝ PŘEVÁŽEL PATRIARCHU ALEXANDRIJSKÉHO A CELÉ AFRIKY PETRA VII. A DALŠÍ DOPROVÁZEJÍCÍ OSOBY _____	22
POŽEHNÁNÍ MALÝM HÁZENKÁŘKÁM _____	22
ARCIBISKUP KRYŠTOF V MILÍŘÍCH _____	22
DEN MODLITEB ZA STVOŘENÍ _____	22
PŘICHÁZÍ VĚK TERORU? _____	23
POUŤ KE SV. VÁCLAVOVI DO STARÉ BOLESLAVI _____	24

Zde mohla být obvyklá redakční poznámka

Mohli jsme popřát dětem radostný vstup do nového školního roku.

Dnes je ale všechno jinak. Dnes už víme, že se zvonění prvního školního dne může změnit v děsivou vzpomínku na celý život.

Teror v beslanské škole nám ale také ukázal několik věcí.

Teroristé vybírají jakékoliv cíle. Už se neomezuji na zástupce moci. Ví, že my u televizních obrazovek jsme už tak otupělí, že máme-li si jejich akce všimnout, musí šokovat neskutečnou brutalitou.

Vůči teroristům jsme zcela bezbranní. Bez toho, abychom se rozsahem bezpečnostních opatření stali sami vězni ve své zemi, nemáme šanci jakkoli se chránit před teroristy. Možné cíle jsou všude a jsou nepředvídatelné. Může to být ministerstvo obrany i školka ve vedlejší ulici.

Přes všechna známá fakta, se u nás najdou lidé schopní obhajovat čisté zlo. Je děsivé, když ještě dnes čteme v novinách – dobře jim tak. To mají ti Rusáci za to. Někteří naši novináři jsou schopní veřejně obhajovat lidské zrůdy, které dětem nad hlavou zavěšují nálože obalené kovovými maticemi. Ano, v Čečensku je problém. Je to problém zneužití islámu pro politické cíle prostřednictvím nejbrutálnějšího terorismu. Je to problém teroristickým band vydávajících se za mluvčí čečenského národa.

Prosíme, modleme se za ty, kteří přežili, modleme se za raněné, modleme se za ty, kteří zahynuli.

vaše redakce

Foto na titulu:

Vladyka arcibiskup Kryštof předává ikonu sv. kněžny Ludmily s jejím svatým ostatkem Jeho Vysokopřeosvícenosti metropolitu Kirillovi.

MILUJEME OPRAVDU?

Křesťanství je představitelné bez lásky k Bohu a bližnímu. Opakujeme často přísloví: „Kdo v lásce přebývá, v Bohu přebývá a Bůh v něm.“ (1. Jn 4, 16) Jistě u nás tak hluboce zakotvilo, protože jsme duchovními potomky sv. Cyrila a Metoděje a naše křesťanské kořeny jsou na Východě, který žije dědictvím apoštolské péče sv. Jana Evangelisty a Teologa, apoštola Boží Lásky. V jeho listu čteme, že „Bůh láska jest“ (1. Jn 4, 16) i ono něžné přání: „Milování, milujeme se navzájem.“ (1. Jn 4, 6) Křesťanský Západ více než lásku upřednostňoval Boží Spravedlnost a řád. Východní křesťané dodnes mají hlavně široká srdce oživovaná láskou, které není nikdy dost. Naopak se zdá, že jí kolem nás ubývá. I když říkáme a vyznáváme, že Boha a bližního milujeme, často zůstává jen u slov. Láska nepotvrzená dílem, to jest podáním pomocné ruky, odpuštěním, návštěvou nemocného nebo jiným viditelným projevem, není opravdová. Proto si musíme stále klást otázku: Milujeme opravdu? Není naše láska jen ve slovech? Boha opravdu milovat, znamená opravdu milovat svého bližního. Jak opravdu milujeme svého bližního, tak opravdu Boha milujeme. Nejde to jinak poznat. Bible i učení Boží Církve stále zdůrazňuje, že nemůžeme hovořit o lásce k Bohu a při tom zapomínat na lásku k bližnímu. Svätý apoštol Jan o tom také jasně píše se vši vážností: „Když říkáš, že Boha miluješ, ale bližního svého nenávidíš, jsi lhář.“ (1. Jn 4, 20) „Podle toho poznáme, že milujeme, děti Boží, když Boha milujeme a Jeho přikázání zachováváme.“ (1. Jn 5, 2) „A tak máme od Něho toto přikázání, kdo miluje Boha, ať miluje i svého bratra.“ (1. Jn 4, 21) Opravdový vztah k Bohu, opravdové naplnění křesťanského života záleží na opravdovosti lásky k Bohu a bližnímu.

Láska k Bohu má být podle evangelia: „z celé duše, ze vsí síly a z celé mysli.“ (Lk 10, 27) Znamená to, že se všechno lidské myš-

lení a schopnosti mají stále obracet jen k Bohu. Takový způsob života bezesporu vedli světci. Potvrzují to jejich životopisy. Byli to ve všem lidé jako jsme my. Nic nepokládali za důležitější, než jak v sobě umocnit lásku k Bohu. Cokoli řekli, udělali nebo jen mysleli patřilo Bohu. „Ať tedy jíte či pijete či cokoli jiného děláte, všechno činite ke slávě Boží.“ (1. Kor. 10, 31) Vzpomeňte např. na ctihodného Jana Českého, poustevníka, jednoho z prvních křesťanů v Čechách, který celý život toužil být jen v Boží blízkosti a po svatém Přijímání.

Láska k bližnímu je vyjádřena nádherně ve známém hymnu svatého apoštola Pavla. Připomíná v něm mimo jiné, že láska „nikdy nemyslí zlé.“ (1. Kor. 13, 5) Ctihodný Maxim Vyznavač, veliký duchovní otec, slova apoštola obrací a říká: láska k bližnímu jej dělá, aby o něm „vždycky myslel jen dobré“. (O lásce 4, 40. kapitola) I když se bližní dobře nechová, ubližuje, pomlouvá, mstí se apod., nepřestává být obrazem Božím. Jako zablácená perla nepřestává být perlou. Dobré myšlenky stále vidí v bližním záři Božího obrazu a snaží se mu pomoci, aby se více nevzdaloval od Boha a nešpinil Boží obraz, který nosí. Takové dobré myšlení člověku nedovolí, aby zcela v blátě utonul a umožní mu vidět stále světlý horizont. Proto sv. apoštol Pavel v listě Titovi také napsal ona vzácná slova: „Čistému vše čisté.“ (Tit. 1, 15) Sluší se zde připomenout, že již obecná psychologie tvrdí: „zdůrazněním špatnosti u druhého, zdůrazňujeme také existenci špatnosti v sobě samých.“

Jak se dívám na svého bratra, říkám, jaký jsem sám, jak jsem na tom duchovně. Abba Dorotej o tom píše obrazně ve svých listech: „Na jednom rohu ulice stál muž. Šli kolem tři lidé a každý si o něm udělal svůj úsudek. Prvý si myslel, že čeká na přítelkyni, aby se s ní pomiloval. Druhý měl za to, že čeká až bude noc, aby vykradl dům naproti. Třetí-

ho napadlo, že jistě čeká na přítele, aby šli do chrámu na všenoční bdění. Každý tedy přemýšlel podle své etické úrovně, v jakém se právě nalézal rozpoložení. Svým úsudkem projevil své skryté nitro.“

Ve stejném listě uvádí Abba Dorotej ještě jeden příklad, jak můžeme o druhém jen dobře smýšlet: „Duchovní otec navštěvoval příbytky mnichů. Jeden našel v neutešeném stavu, špinavý a neuklizený. Tu si pomyslel, jak asi musí být jeho obyvatel cele oddaný modlitebnímu životu, že ani nemá čas si uklidit. Když pak vešel do jiné

„kolivy‘ vzorně uspořádané a čisté, hned jej napadlo, jak má asi bratr v pořádku svůj vnitřní svět, když má tak pěkně uspořádaný příbytek.“

Nemusíme jistě tyto příklady zvláště rozebírat. Člověk s opravdovou láskou ke svému bližnímu, a to jsou všichni lidé, najde vždy příležitost, aby o něm mohl mluvit hezky. Jistě nelze zavírat oči před zlou vůlí a chybami druhých. Cesta k nápravě musí být ale vedena citlivě, s opravdovou láskou a upřímně.

arcibiskup Kryštof

VÝZNAMNÁ JUBILEA

Dvě významná jubilea, 25. výročí otevření Podvoríja (Duchovního zastupitelství) Ruské pravoslavné církve Moskevského patriarchátu v Karlových Varech a 5. výročí posvěcení chrámu svatého Jiří Vítězného na velvyslanectví Ruské federace, v Praze si připomněla naše církve ve dnech 2.–4. července t.r. Jejich oslavy se zúčastnili Jeho Blaženstvo vladyka metropolita Nikolaj doprovázený kancléřem ÚMR Slovenska mitr. prot. L. Bílým, sedmičlenná delegace Mos-

kevského patriarchátu vedená Jeho Vysokopřeosvíceností metropolitou Kirillem, archijerejem Smolenským a Kaliningradským, pisatel této zprávy a velký počet našich duchovních a věřících.

První den 2. července byli výše uvedení představitelé přijati nejprve ministrem kultury Pavlem Dostálem, dále prvním místopředsedou poslanecké sněmovny Janem Kasailem, dále senátorem Janem Rumlem a prezidentem republiky Ing. Václavem Klausem. Všechna tato setkání se konala v přátelském duchu a byla dokladem toho, že Pravoslavná církev požívá v naší společnosti náležitě důvěry a úcty. Zvláště významné bylo přijetí u prezidenta republiky, který při něm zdůraznil, že pravoslavnou církev považuje za jednu z domácích církví, která přinesla naší zemi velké oběti. Vzpomenul při tom na hrdinství svatého mučedníka vladyky Gorazda. Pan prezident projevil také přání se osobně v budoucnu účastnit některé z dalších významných pravoslavných událostí. Zároveň také vyjádřil podporu záměru Pražské eparchie vybudovat v Praze Duchovní, humanitární a vzdělávací středisko s novým pravoslavným chrámem svatého Mikuláše. Nakonec ocenil představitele pražské eparchie za to, že pěstují dobré

Hierarchové přijati prezidentem České republiky panem prof. Ing. Václavem Klausem.

Jeho Blaženstvo vладыka metropolita Nikolaj žehná věřícím při sobotní slavnostní sv. liturgii.

vztahy se Slovenskem a Ruskem se slovy: „Nejen na západě je Evropa“. Toho dne přijal naše představitele ve své rezidenci na Hradčanech také Miloslav kardinál Vlk, který besedoval zvláště s vладыkou metropolitou Kirillem o sporných otázkách týkajících se působení římskokatolické církve v Rusku. Jako model dobrého soužití křesťanů různých vyznání uvedl poměry v České republice, kde jsou ovšem v dnešní době křesťané v menšině. Mají tudíž k sobě blíže. V poledne uspořádal na počest vладыky metropolity Kirilla a jeho doprovodu slavnostní oběd metropolita Nikolaj v restauraci Valdštejnská. Večer pak autor této zprávy spolu s prezidentem klubu přátel Ruska Ing. Zdeňkem Zbytkem a místopředsedou klubu Ing. Janem Stružem pozval vzácné hosty na slavnostní večeři do hotelu Inter-Continental, při níž předal vладыkovi metropolitovi Kirillovi a členům ruské delegace upomínkové dary.

Duchovním vyvrcholením jubilea byla archijerejská svatá liturgie konaná v sobotu 3. 7. v chrámu svatého Jiří Vítězného v Praze. Spolu s Jeho Blaženstvím metropolitou Nikolajem sloužil vладыka metropolita Kirill a pisatel této zprávy a duchovní otcové Nikolaj Liščenjuk, představený chrámu a duchovní při velvyslanectví Ruské federace a Gennadij Bučko, představitel Podvorija Ruské pravoslavné církve Moskevského patriarchátu a duchovní správce v Karlových Varech. V chrámu se dále modlilo mnoho duchovních a věřících včetně diplomatů a zaměstnanců velvyslanectví. Při malém vchodu udělil hodnost protojereje vладыka metropolita Kirill otci Nikolaji Liščenjukovi. Po svaté liturgii se konalo procesí kolem chrámu a po jeho ukončení pozdravil přítomné Jeho Blaženstvo metropolita Nikolaj následujícími slovy:

„Dovolte mi srdečně Vás přivítat na oslavách 5. výročí svěcení pravoslavného chrámu svatého velikomučedníka Jiřího Vítězného na území velvyslanectví Ruské federace v Praze.

Všichni jsme naplněni velkou radostí, neboť tento chrám podává svědectví nejen o živé víře pracovníků velvyslanectví v Boha, ale i o rozšíření a upevnění svatého pravoslavlí v Rusku. Je svědectvím o životě svaté Rusi, jak je nazývána v bohoslužebných knihách a duchovních písních pravoslavné církve.

Rus svatá měla, má a věřím, že i bude mít vždy významné místo ve společenství pravoslavných církví. Modlíme se dnes, aby všechny pravoslavné národy na území Evropy spolu s Ruskou pravoslavnou církví mohly srozumitelným a všem přístupným jazykem zvěstovat pravdu svatého pravoslavlí celému lidstvu. Umožní to spásu lidského pokolení od herezí a paranožboženství.

Zítřa v Karlových Varech bude oslava 25. výročí otevření Podvorija Ruské pravoslavné církve. Bohužel se nemohu účastnit, ale chtěl bych vám všem předat upřímný pozdrav a popřát všechno dobré od Boha. Zvláště bych chtěl poděkovat všem pracov-

níkům Podvoríja, duchovním a jejich mátuškám z Ruské pravoslavné církve, kteří usilovně slouží na Boží nivě a vytvářejí svůj láskou dobré prostředí pro věřící lid i dobré jméno naší církvi.“

Poté vладыka metropolita vyznamenal Vysokopřeosvíceného metropolitu Kirilla Řádem svatého Rostislava a podobně udělil adekvátní vyznamenání dalším členům ruské delegace, protodiákonovi Vladimíru Nazarkinovi, protodiákonu Andreji Paschinovi, o. protojereji Nikolaji Balašovi, monašce Feodoře Lapkovské, o. igumenu Filaretu Bulakovi, o. igumenu Alexiji Vylažaninovi. Vладыka metropolita Kirill poděkoval jménem všech vyznamenaných naší místní pravoslavné církvi za její přátelství, pochopení a podporu misi Ruské pravoslavné církve v současnosti a udělil představitelům a pracovníkům velvyslaneckého chrámu ocenění podle rozhodnutí samotného patriarchy moskevského a celé Rusi Alexije II. Závěrem autor této zprávy jako místní archijerej poděkoval otci Nikolajovi Liščenjukovi za

jeho příkladnou pastýřskou službu a věnoval chrámu ikonu svaté Ludmily s částčkou jejich ostatků s přáním, aby byl v Praze vybudován v budoucnu pravoslavný chrám, jenž by měl její svaté jméno.

Nakonec pro všechny přítomné a pozvané hosty uspořádal velvyslanec Ruské federace pan Alexej L. Fedotov recepci v prostorách velvyslanectví. Po ní se delegace Ruské pravoslavné církve přesunula do Karlových Varů. Cestou navštívila pravoslavné chrámy v Mariánských Lázních a Františkových Lázních. Jeho Blaženstvo vладыka metropolita večer odcestoval do Prešova, neboť jej tam očekávaly mimořádné povinnosti hlavy církve. Proto v neděli 4. července byla oslava 25. výročí Podvoríja (Duchovního zastoupení) Ruské pravoslavné církve Moskevského patriarchátu bez jeho osobní přítomnosti. Hlavní částí této oslavy byla archijerejská božská liturgie v chrámu svatých Petra a Pavla za účasti velkého množství duchovních a věřících. Liturgii vedl Vysokopřeosvícený metropo-

Chrám sv. velikomučedníka Jiřtha Vítězného na velvyslanectví Ruské federace.

lita Kirill, který při malém vchodu udělil otci Gennadiji Budkovi, představenému Podvorija, hodnost protojereje. S hlubokou duchovní homilií se vladyka obrátil k přítomným a na jeho moudrá pastýřská slova navázal autor této zprávy, který ocenil neobyčejný duchovní přínos ruského pravoslavní českému duchovnímu prostředí a zvláště to, že Ruská pravoslavná církev dala světu obrovské množství mučedníků za víru Kristovu a Boží pravdu. Po té metropolita Kirill udělil představitelům a spolupracovníkům Podvorija vyznamenání v zastoupení patriarchy Alexije II. Hluboce duchovní atmosféru slavnosti vytvořil pěvecký sbor vedený mátuškou Olgou Budkovou. Sbor nádherně ladil s velebným basem patriaršského protojákonu Vladimíra Nazarkina.

Závěrem otec Gennadij poděkoval vladykovi metropolitovi a všem přítomným za jejich modlitby i účast a pozval všechny na recepci uspořádanou v prostorách Podvorija.

Na počest 25. výročí Podvorija (Duchovního zastupitelství) Ruské pravoslavné církve Moskevského patriarchátu a delegace Ruské pravoslavné církve vedené metropolitou Kirillem uspořádal představený protojerej Gennadij Budko v hotelu Imperial slavnostní oběd. Zúčastnili se ho kromě členů delegace a pisatele této zprávy, primátor města Karlovy Vary pan Mgr. Zdeněk Roubínek, duchovní a spolupracovníci Podvorija, dále diplomaté, zástupci městské rady a Karlovarského kraje.

Oslavy stříbrného jubilea 25. výročí otevření Podvorija (Duchovního zastupitelství) Ruské pravoslavné církve Moskevského patriarchátu a 5. výročí svěcení chrámu sva-

„Tělo Kristovo přijměte...“ Jeho Vysokopřeosvěcenost metropolita Kirill podává sv. Dary věřícím.

tého velikomučedníka Jiřího Vítězného na velvyslanectví Ruské federace přispěly k prohloubení sesterských vztahů naší místní církve k Ruské pravoslavné církvi, která byla a zůstává naší duchovní matkou. Zvláště v dnešní době je třeba si vážit odhodlání být mučedníkem za pravdu Boží. Dokázat nezradit své přesvědčení a ideály, nikdy je nevyměnit za konformní a konzumní představy o životě. V tom všem nám jsou ruští pravoslavní věřící velkým vzorem. Ani v době největšího pronásledování a fyzického teroru se nevzdali své křesťanské víry a jsou tak jedinečným příkladem mučednictví, které je součástí pravoslavného svědectví světu

arcibiskup Kryštof

PROMLUVA METROPOLITY KIRILLA

„Vaše vysokopřeosvěcenosti vladyko Christofore, Vaše vysokopřeosvěcenosti vladyko Theofane, drazí otcové, bratří a sestry, ctihodný otče Gennadiji!

Chtěl bych poděkovat Vám, otče Gennadiji, jako představenému Podvorija a tohoto

chrámu a ve vaší osobě všem těm, kteří během 25 let plnili v těchto zdech své úkoly a povinnosti.

Představení se střídali a vždy na ně byla kladena velká práce, která sledovala dva cíle. Připomínat v českých zemích

svou přítomností ruské pravoslavné církvi. Ruská pravoslavná církev, která poskytl Česká pravoslavná církev autokefalitu, vždy pocítovala odpovědnost za její existenci. V minulých těžkých dobách, kdy jsme se všichni nacházeli ve velmi nepříznivých podmínkách, kdy na pokyn politické moci mohl být kdykoliv přerušen a ukončen náboženský život, byla tehdy přítomnost zastupitelství ruské pravoslavné církve životně důležitá. Za každou českou a slovenskou obcí v subjektu zastupitelství stála celá ruská pravoslavná církev, všechny miliony ruských pravoslavných lidí. Představení tohoto chrámu dělali vše, aby ve vztahu k tehdejší československé politické moci upevnili postavení zdejší bratrské pravoslavné církve. Proto nelze zapomínat na odvahu a úsilí těchto duchovních, představených Podvorija, kteří si dobře pamatovali příkaz Jeho Svatosti patriarchy moskevského a Svatého synodu a plnili jej zde v českých zemích.

Tento svátek je také svědectvím ruské historie, ruské kultury a ruské duchovnosti. Je důležité, nehledě na to jakým způsobem se formují síly ve světě, aby byla ruskými lidmi rozsévána pravoslavná víra všude tam, kde ruští lidé nalézejí svůj domov, aby všude tam byla podporována tradice naší místní církve.

Vzpomeňme s vděčností jména zesnulého vladyky metropolity Dorotoje, velkého přítele naší církve, horlivého pro víru, svatého starce, asketu, který udělal velmi mnoho pro utvrzení pravoslavné církve a rozuměl důležitosti úkolů, které byly postaveny před zastupitelství ruské pravoslavné církve. Dnes nemůžeme opomenout jeho jméno, tak jako i jméno zesnulého patriarchy Jeho Svatosti Pimena, z jehož požehnání bylo ustanoveno Podvorije v Karlových Varech.

Uplynulo 25 let. Za těchto 25 let se změnila historie, změnila se politická mapa Evropy. Pominuly problémy, které byly

v tehdejší Československu a v Sovětském svazu. Ale i dnes, stejně jako v minulosti, zůstaly dobré vztahy mezi našimi oběma místními církvemi. I dnes je nepostradatelná vzájemná podpora a možná ještě ve větší míře než v minulosti. V podmínkách sjednocené Evropy vyvstávají před celou pravoslavnou církví nové výzvy. A nejen před pravoslavnou církví. Lidé odcházejí od Boha ne ze strachu před smrtí a před pronásledováním, ale proto, že jejich život je zaplňován novými idoly, novými idejemi, které vytěsňují křesťanský život z vědomí současné společnosti.

Setrvávání ve víře, ochrana tradic a odolnost vůči protivníkům víry je dnes uvědomělou odpovědí na tzv. sekularizaci a ve skutečnosti na odstraňování Boha ze současné lidské kultury.

V očích antického Říma, který se setkával s křesťany, ale nerozuměl jim, bylo křesťanské učení „sváděním a nerozumem“. Tehdejší pohanský vzdělaný svět nenacházel pro toto učení místo ve své kultuře a ve své filozofii a není se čemu divit. Římský panteon byl otevřen pro všechny kultury a všechna náboženství impéria, která měla své místo v tomto panteonu, tj. byly uznávány římským státem s výjimkou jedině víry, jediného náboženství – křesťanství. Křesťanství se jim zdálo být pokušením a šilenstvím. Křesťanství se totiž stalo výzvou tehdejší stupnici hodnot, která ovládala lidi. V jejich stupnici hodnot nešlo o duchovní štěstí, zbožnost, poctivost... Proto křesťanství bylo tak podivné pro tehdejší svět.

V uplynulých 60 letech podobná atmosféra římského impéria ovládala celou Evropu. Podivným způsobem přes různé filozofické transformace se stala majetkem současné společnosti. Kam to vede? Vede to k tomu, že i dnes je křesťanství považováno za zbytečné a zavádějící. Proto dokonce zmínka v základním zákonu sjednocující se Evropy se stává nemožnou.

Děje se to nejen v Evropě ale i mnohých jiných koutech světa, protože Svědectví je

pro ně pošetilostí. Proč pošetilostí? Protože my svědčíme o víře, která neodpovídá náklonnostem lidského živočišného instinktu. A současná kultura a civilizace nás podněcuje žít podle instinktů. Je třeba více produkovat více materiálního bohatství, aby byly uspokojovány tyto instinkty. Vyzývají naši společnost konzumovat více a více. Jsme vyzýváni, abychom přestali vnímat hřích a vše, co vytváří vědomí o čistotě. Člověk je nabádán, aby žil podle pohlavního instinktu. A čím se pak takový člověk odlišuje od živočicha, který žije podle instinktů? Člověk vděčí víře v Boha za to, že nežije na základě instinktů, ale na bázi vyšších principů a je schopen rozlišovat dobro a zlo. I dnes naše svatá pravoslavná církev oslovuje člověka, vyzývá ho aby zůstal člověkem ne v rámci jakési lživé tzv. „lidské důstojnosti“, ale v rámci křesťanského systému duchovního bohatství, které jedinečně ochraňuje lidskou podstatu. Bude-li zbourán tento systém drahocenností, bude zahuben člověk, rodina, společnost a lidská civilizace.

Proto dnes my všichni v Evropě, v Rusku, v Americe a v celém světě jsme povoláni dělat to, co dělali apoštolové. Kráčet proti proudu, znovu být pro mnohé svědci a podiviny. V současné civilizační houštině, která se snaží žít instinkty, musíme kázat pravdu a žít v této pravdě. Mít na paměti, že kde je pravda je i život. Kde není pravda, je hřích a to znamená smrt. Budoucnost lidské společnosti bude přímo záviset na tom, jak budeme pečovat o Boží pravdu ve svém vědomí a ve svých srdcích.

Dnes je naším společným úkolem spolu se všemi pravoslavnými církvemi a spolu s naší milovanou sestrou, Pravoslavnou církví v českých zemích a na Slovensku, šířit Boží pravdu, učit lidi a s radostí si uvědomovat, že nehlédě na bezpočet pokoušení, lidé se obracejí k víře. Velkým příkladem návratu k víře je Rusko, Ukrajina, Bělorusko a Moldávie, které po dlouhá léta žily pod tíhou bezbožnosti a dnes na základě svých historických zkušeností si uvědomily, jak

důležitým pro člověka, pro společnost, pro stát je ochrana křesťanské víry a křesťanských hodnot.

Pamatuji si, jak jsem před mnoha lety sloužil v tomto chrámu nedělní bohoslužbu za účasti deseti – dvaceti lidí. Dnes sloužím ve chrámu zcela zaplněném. Věřím, že to není přechodný jev, móda, jak někdo říká, ale že je to vědomá volba uvědomělých a svobodných lidí. Učiní-li celá naše zem takovou volbu, změní se tvář celé země a možná i tvář světa.

Ochrana pravoslavné víry je pro nás výzvou. Nesmíme se nechat obalamutit a svést falešnými ideologiemi. Musíme chránit víru, protože skrze osobní víru se otevírají pravé lidské potenciály a lidé se stávají otevřenými svému rodinnému štěstí a k budování šťastného a spravedlivého života v rámci celé společnosti.

Chtěl bych srdečně poděkovat drahému vladykovi Christoforovi, arcibiskupovi pražskému a českých zemí, za účast v této svaté liturgii, za jeho lásku, za jeho bratrský vztah k nám a k Podvorii a popřát v Jeho osobě celému národu, všem zbožným lidem a celé pravoslavné eparchii duchovních sil, rozkvětu, pomoci Boží v životě a v sloužení. Dej Vám Bůh, drahý vladyko, konat službu tak, jak jste ji vždy konal pro radost Vašich věřících a těch, kteří Vás znají a mají rádi.

Chěl bych poděkovat vladykovi Theofanovi, který byl kdysi představeným tohoto Podvorija a nyní je ruským pravoslavným arcibiskupem berlínským a německým, za Jeho službu v České republice a v Německu a také za to, že je dnes mezi námi a spolu s námi oslavuje toto jubileum.

Ještě jednou chci poděkovat duchovenstvu, v první řadě otci Gennadijovi, představenému Podvorija a popřát Jemu a celé obci duchovní růst, rozkvět a Boží pomoc, mnoho duchovních sil a hlavně houževnatost v plnění mnoha úkolů, které před ním a celou obcí stojí.“

zaznamenal MUDr. Jiří Karpowicz

S ČÍM JDEME DO EVROPY

Žijeme v dobách, kdy křesťanské církve se postupně vzdávají svých pozic jak formálně – zákonnou formou– ale, což je mnohem horší, také v srdcích lidí. A děje se to masově ve staré Evropě.

Křesťanské národy západní Evropy zatím nedovedly obhájit v preambuli Evropské ústavy nepopíratelný fakt o křesťanských kořenech evropské kultury. Je očividné a nesporné, že nejen byzantská, ale i západní kultura má jednoznačně křesťanský původ. Nezakotvení toho faktu v Ústavě je nebezpečný precedent, který bude bohatě zneužíván proroky zla. Tento fakt, jehož zhoubný význam dnes ještě nelze v plném rozsahu zhodnotit, je prvním svého druhu v dějinách křesťanské Evropy. Proč tento ústupek a vůči komu? Jsou to dozvuky revolucí nebo odpověď ateistické společnosti na historické touhy katolické církve po moci, nebo je to reakce na různé církevní reformy, nebo je dozvukem liberálních, socialistických a marxistických idejí, jejichž původcem byl Západ? Nebo je to ústupek islámu, proti kterému se Evropa po celé dějiny bránila. Bránila se v r. 1526 u Moháče, kde padl český a uherský král Ludvík Jagellonský spolu s většinou tehdejších uherských vojevůdců. V roce 1683 útočili Turci na Vídeň. V letech 1737–1739 ztratila Evropa Bělehrad. Teprve v letech 1828/29 zajistilo Rusko svobodu Řecka a po roce získalo plnou nezávislost Rumunsko, Černá Hora a Srbsko a bylo zřízeno nové knížectví Bulharsko. Ještě dříve, od 8. do 13. století, mělo Španělsko své potíže s muslimy.

V důsledku nerozumné a krátkozraké politiky poválečného Německa a jiných evropských států v období rodícího se blahobytu, se nastěhovaly se do Evropy statisíce Turků, protože nikdo nechtěl konat podřadné práce, a dnes jsou to již miliony islámských místních občanů, bývalých gastarbeitřů. Evropa se dostala do pasti, kterou si sama nastražila. Dnes skutečně již nelze

mluvit o křesťanské Evropě, tím spíše, že se jedná i o přijetí Turecka do EU, ale kořeny Evropy snad zůstávají křesťanské.

Souběžně, jak se zdá, probíhá poslední pokus, „poslední bitva“ o plnou ateizaci člověka, o otrávení jeho duše a uloupení Duha Svatého člověku. Každopádně západní církve již dávno vyklidily pozice v boji se zlem v duši člověka.

Nedávno již po kolikáté jsem prohlížel videonahrávku koncertu duchovní hudby ve Velkém divadle v Moskvě, který se konal během překvapivě mohutných oslav tisíciletého jubilea křtu Rusi v roce 1988. Jsem přesvědčen, že povolení oslav tehdejší novou a podezřelou vládní nomenklaturou bylo organizovaným testem stavu religiozity Ruska. Jestliže tomu tak bylo, test musel zarmoutit „nové demokraty“. Rusko prošlo testem na výbornou. Když jsem po oslavách jubilea křtu Rusi byl v Rusku, neměl jsem již žádné pochybnosti o tom, že komunismus brzy padne a že padne také i u nás. Ovšem potom pravoslavné křesťanství se poněkud rozcházel se záměry „patronů a strážců“ nové demokracie v Rusku.

Stala se zajímavá událost. Oproti všem diplomatickým zvyklostem ministryně zahraničí USA při své návštěvě Moskvy v devadesátých letech přímo z letiště navštívila ne státní představitele, jak by se slušelo, ale patriarchu Ruské pravoslavné církve. Měla důležitou záležitost k vyřízení. Šlo o postoj RPC k činnosti sekt v Rusku (sponzorovaných USA) a souhlas s nimi. Patriarcha se jednoznačně a tvrdě postavil proti jakýmkoliv pokusům rozvratu duchovního dědictví pravoslavné kultury. Uvedl, že do dnešního dne ve všech chrámech duchovní čtou nespočet jmen občanů padlých při obraně vlasti proti cizí agresi. Prohlášení patriarchy zdůrazňovalo křesťanské (pravoslavné) kořeny Ruska.

Právě takového prohlášení EU není schopna.

V roce 1993 pan S. Huntington ze státního departementu USA ve své knize „Clash of civilizations“ – Srážka civilizací – mlhavě vytyčil podmínky mezikulturního dorozumění, hranice jeho dalšího vývoje, který se koncentruje v „liberální demokracii“ tj. prakticky v povolení všeho, tudíž v chaosu a v zapření vlastních tradic jednotlivých národů. A my přece víme, že existuje heslo „ab chao ad ordo“ – od zmatku k pořádku, tudíž musí vzniknout předtím nějaký chaos. A o jaký pořádek pak půjde?

Jak se zdá, pan Huntington měl velký vliv na text Evropské ústavy.

Velmi mě potěšila zpráva o vystoupení skupiny odvážných věřících na výstavě „Pozor náboženství“, která byla otevřena před nedávnem v muzeu Sacharova v Moskvě. Výstava byla zaměřena na výsměch víře. Mezi „uměleckými“ exponáty byla vyložena rouhavá „díla“. Nebudu je zde popisovat, bylo by to z mé strany také provinění. Autoři výstavy v muzeu Sacharova si počínali stejně jako komunistická protináboženská propaganda, ba ještě hůř, jen místo o „vědeckosti“ mluvili o „umění“. I výsměch prý zaručují demokracie a lidská práva.

Výstava byla po několika dnech zničena skupinou věřících. Věc se dostala k soudu a hle, z žalobců se stali obvinění. Soud uznal, že byly porušeny náboženské cty věřících, jejich lidská práva a duchovní integrita. Ředitel muzea a umělecká expertka byli obviněni z porušení práv a zraňování citů věřících a čeká je soud. Šlo autorům výstavy nebo jejich sponzorům o provedení testu o poddajnosti věřících a o stupni ateizace společnosti?

U nás je víra je na okraji společnosti, věc se zdá být vyřešena. Ale přesto někde v hlubinách duše i mladých lidí dřímají neodumřelé klíčky našich křesťanských kořenů. Mám osobní zkušenosti s tím, jak mladí příslušníci naší společnosti v první moment přijímají věřícího člověka. Je to udivení, překvapení se špetkou pobavení. Mám zkušenost, že když se věřící nedá odradit takovým postojem, další rozhovor na téma víry v Boha probíhá vždy poněkud jinak a vede partnera k za-

myšlení. Nikdy jsem se neseťkal s vyloženým nepřátelským postojem nebo s nechutí dále rozvíjet toto téma. Jeden mladý lékař, s kterým jsem se setkával pracovně, se mi přiznal, že po roce 1989 měl velký zájem o víru, ale nenašel nikoho, kdo by ho blíže seznámil s křesťanstvím, ale přesto má jakýsi vrozený pocit, že zde je něco, co nelze vtěsnat do měřítek konzumního způsobu života. Doporučil jsem mu, aby četl Nový zákon a pro začátek Kázání na hoře (Mt. 5 1–48). Myslím, že tento člověk časem dozraje k opravdové víře.

Jestliže demokracie chrání svobodu a práva jedinců i skupin, nemohou to být jen práva menšiny vládnoucích, řídicích finančníků, těch, kteří využívají nedokonalosti systému zákonodárství a soudnictví k vlastnímu užítku a ke škodě ostatních, ale musí chránit i práva evropských národů, aby mohly navazovat na vlastní historii a kulturní kořeny a vycházet z nich. Pro věřícího, který je přesvědčen, že nad zákonem vymezeným člověkem stojí zákon Boží, lavírování toho druhu není přípustné. Některé pravoslavné církve vystupují s podnětem stanovení vztahů mezi kanonickým právem a mezi státním právem, mezi státem a církví a stanovení etických parametrů ekonomiky.

Proto jsme v Evropské ústavě pro uvedení zmínky o křesťanství jako vychozím bodu nejen víry, ale i kultury, práva, osvěty a světového názoru. Nestane-li se tak, změní se definitivně a k nepoznání celá mentalita evropských lidí, která byla utvářena tisíciletími.

I my pravoslavní, dědicové staroslavné Byzantské říše, která vypracovala symfonii dvou vlád – světské a církevní, křesťanského vládce a duchovenstva, dědicové cyrilometodějské Velké Moravy a Čech, musíme pilně sledovat, co nám EU nabízí a veřejně reagovat na to, co je v rozporu s našimi tradicemi.

Nyní, více než dříve, je nezbytnou nutností pěstovat a upevňovat svornost všech místních pravoslavných církví a všech pravoslavných věřících jakékoliv národnosti, protože jsme všichni bratři. Upustme od

všech pokusů zasévat zmatek uvnitř církevních obcí a upustíme od jakéhokoliv narušování a pozměňování kánonů pravoslavní. Radujeme se z každého nového pravoslavního křesťana, který hledá cestu ke Kristu a často si napoprvé až dojemně neví rady s chováním v chrámu a se způsobem např. přijímání. Je to náš nový bratr nebo sestra, podejme jim nenápadně pomocnou ruku.

Pravoslavná církev v komunistických státech neporušila ani ustálený bohoslužeb-

ní pořádek, ani žádné kánony a díky tomu přetrvala a byla v těch tragických dobách jedinou jistotou. Dbejme na to, aby i v demokracii nedošlo k žádným změnám, i když demokracie svádí leckoho k myšlence, že vše je dovoleno.

Vystupujeme veřejně proti veškerému zlu, které číhá na každém kroku a hledá přístup do našich duší. Máme odpovědnost před dalšími pokoleními.

MUDr. Jiří Karpowicz

NAŠI MLADÍ V ŘECKU

Olympijské hry se staly celonárodním svátkem

Ve dnech 3. 7. až 30. 7. 2004 proběhl v Řecku mezinárodní studijní program, jehož se zúčastilo dvacet pravoslavných křesťanů pražské a brněnské eparchie naší pravoslavné církve.

Hlavním cílem tohoto projektu, připraveném a financovaném řeckou organizací SOLIDARITA, bylo studium řeckého jazyka (tzv. novořečtiny), poznávání řecké kultury a historie. Kromě naší skupiny se zúčastnil také stejný počet pravoslavných z Polska a menší skupina z Rumunska. Jediným zástupcem afrického kontinentu byl nezapomenutelný o. Anastasios z Keni.

Ze strany naší místní církve se o organizaci naší skupiny, její přesun do Řecka a komunikaci během studia pečlivě staral tajemník Jeho Vysokopřesvícenosti vladyky Kryštofa br. Josef Janočko.

Projekt byl skutečně velkoryse připraven a zorganizován. Ubytování v církevním semináři, uvolněném v době prázdnin, bylo velmi dobré. Stravování účastníků bylo zajištěno ve stejném objektu.

Obětavá kuchařka paní Maria se po právu stala brzy oblíbenkyní všech. Řeckou kuchyni nám představila v tom nejlepším světle a myslím, že mnoho z nás bude ještě dlouho vzpomínat na její umění a pestrost středomořské kuchyně.

Výuky se ujaly učitelky řeckého jazyka. Všechny patří mezi zkušené pedagogy v ob-

Svatý monastýr Timiu Prodromu

lasti jazykovědy. Ačkoliv většina účastníků patřila mezi začátečníky, brzy byli schopni se v základních věcech domluvit i při běžné komunikaci v ulicích města. Nebylo to ovšem zadarmo – mnoha studentům dala řečtina zabrat. Po čtyřech hodinách každodenního intenzivního studia bylo nutno přidat ještě samostudium v odpoledním volném čase. Ovšem radost z rozhovoru vedeném v místním jazyce nakonec stála za vynaloženou námahu.

K programu také patřily výjezdy na významná místa spojená s řeckou historií, do monastýrů atd. Nezapomenutelnou se stala návštěva svatého místa Nea Agapia. Zde, jak o tom vypravují Skutky apoštolské, pokřtil sv. apoštol Pavel sv. Lydii, jež se tak stala první evropskou křesťankou. Nesmazatelně se do srdcí poutníků zapsal monastýr Timiu Prodromu (zal. 13. stol.) s jeskyní, ve které žil sv. Dimitrios (10. stol.). Pozoruhodnou byla návštěva ženského monastýru sv. Jana Theologa v Suroti a chvíle strávené

u hrobu starce Paisije Svatohorce v tomto monastýru. Vynikající pověsti dostaly meteorské monastýry. Velice milé bylo vlídné přijetí a pohoštění v ženském monastýru sv. Jana Theologa u města Serres. Naprostým vrcholem se stala návštěva monastýru sv. Nikodyma Agioryty. Díky překladu br. Josefa Janočka, který tento výjezd zorganizoval, jsme v tomto monastýru mohli vést duchovní rozhovor s duchovníkem monastýru o Spiridonem. Jeho odpovědi na naše

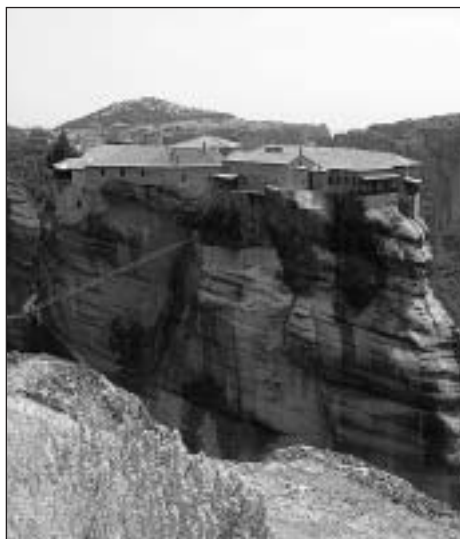
Hlavní chrám monastýru sv. Jana Theologa

Chrám na místě křtu sv. Lydie

otázky byly opravdovou duchovní posilou a v mnohém i ukazatelem další cesty.

Pár krásných okamžiků v Egejském moři na soluňských plážích či v letovisku jako

Meteory

je Kavala a další nám cele ukázaly kouzlo letní rekreace v Řecku.

Neminuly nás ani dvě významné společenské akce. První hned na začátku pobytu – finále Evropského mistrovství ve fotbale a druhý takřka na závěr – běh s olympijským ohněm. Letošní rok má pro Řecko opravdu mimořádný sportovní význam. Mnozí z účastníků našeho pobytu vyrazili ke sledování finálového zápasu fotbalového mistrovství do ulic Kilkis. Vítězná noc byla zářítkem i pro nás fotbalově poražené. Veselí nemělo konce a národní vlajka vlála všude. Jakmile jsme kdekoliv uvedli, že jsme z České republiky, brali nás Řekové s blahovolným úsměvem zřejmě dle hesla „Čest poraženým“.

Druhá sportovní akce – běh olympijského ohně – přivedla do ulic snad všechny obyvatele města. Olympijské hry brali místní opravdu za své a provázeli je s nadšením. Městský amfiteátr byl plný nadšených diváků. Taneční skupiny předvádějící národní tance byly provázeny bouřlivými ovacemi

publika a pravá bouře nadšení nastala při vběhnutí běžce s pochodní na scénu. Řekové umí dát svou radost najevo.

Pár postřehů všedního dne

Doprava a ulice. Kilkis není žádné velkoměsto. Je to běžné město, jakých je mnoho i u nás. V poledne a brzy po poledni vypadá jako vyliďněné. Ulice za začínají zaplňovat s nadcházejícím podvečerem. Brzy je všude množství motocyklů, skútrů a automobilů. Je zřejmé, že tito motoristé se jen tak vozí měs-

tem a baví se. To ovšem neznamená, že by ulice patřily pouze jim – i chodníky a parky jsou plné lidí. Místní lidé zkrátka, bez ohledu na věk, tráví své večery venku společně s přáteli a kamarády. Řekové s oblibou užívají u svých vozidel zvukové výstražné znamení, tzv. klakson. Troubí se ale bez emocí. Není vidět, že by řidiči křičeli ve svých autech na ostatní nadávky, jak je to běžné u nás. Je vidět mnoho automobilů značky Škoda, které jsou oblíbené zvláště mezi taxikáři.

Za celý měsíc jsem ani jednou neviděl, že by rodiče na ulici trestali své děti. V parcích a venkovních restauracích jsem nezaznamenal ani jednou (a to jsem tak trochu i schválně hledal), že by rodiče křičeli na své děti onu absurdní a u nás tak oblíbenou větu: „Neběhej!“ apod. A tak děti svobodně běhají mezi klidně posedávajícími rodiči a prarodiči. I dlouho po setmění kolem půlnoci si stařenky opřené o hůlky bez obav povídají před domem.

Mnoho zaparkovaných automobilů má stažená okénka. Můžete spatřit zaparkovaný

Ženský monastýr sv. Jana Theologa a mlčenlivá krása hor

Krása byzantského chrámu je zcela neopakovatelná

nastartovaný skútr, jehož majitel si odskočil do obchodu a nenamáhal se ho na tu chvíli zamykat. Není to příliš ekologické, ale je zřejmé, že tady se jako u nás nekrade.

Beton. Ve zdejší tektonicky aktivní oblasti se dnes většinou staví pouze z vystuženého betonu. Hospodářské budovy, chrámy, obytné domy – samý beton. Ovšem zde se člověk přesvědčuje, že platí ono „když dva dělají totéž, není to vždy totéž“. Řekové se naučili z betonu stavět velmi pohledné a elegantní budovy. To, co je u nás obrazem šedé prázdnoty, to Řekové povýšili na úroveň moderní architektury. Betonové stavby působí lehce a vzdušně.

Poděkujeme za realizaci tohoto mimořádně zajímavého projektu a za možnost se zúčastnit jeho řeckým organizátorům. Především vladykovi Apostolovi z Kilkis a celé řecké pravoslavné církvi. Dále panu Furlemany z organizace Solidarita a v neposlední řadě našim představitelům a zástupcům – vladykovi Kryštofovi a br. Josefu Janočkovi.

Těchto pár řádek může být pouhým připomenutím, vyčerpávajícím popisem být nemohou. Řecko je opravdu mimořádně zajímavá země a může nabídnout vědění chtivému návštěvníkovi i běžnému rekreatovi nepřeborné množství dojmů a nezapomenutelných zážitků.

Boris

Předvečer svátku sv. proroka Elijáše

VÝROČÍ V ROKYCANECH

Pravoslavná církev v Rokycanech prožívá v červnu tohoto roku první výročí dokončení vnitřních oprav chrámu Nejsvětější Trojice a také jeho následného vysvěcení vladykou arcibiskupem Kryštofem v roce 2003. Slavnostní bohoslužby byly slouženy ve chrámový svátek v úterý 1. června t.r. na „Třetí den sv. Trojice“. Zpívalo se podle nápěvů sv. novomuč. biskupa Gorazda, ale také romsky a rumunsky.

Hlavním sloužícím a zástupcem vladyky arcibiskupa byl otec kancléř Václav Míšek. Vzácným hostem nám pak byla paní Naděžda Kostelecká, neboť právě jí vděčí naše církevní obec za mnohé.

Přesto, že jsme slavili první výročí od dokončení prací v interiéru, práce nadále pokračovaly a pokračují s Boží pomocí. Ještě na podzim r. 2003 byla dokončena realizace kanalizační přípojky a připraveno odvodnění chrámu za celkovou částku 278 tis. Kč a to ve spolupráci církevní obec + město + kraj. Tento rok ještě i za přispění pravoslavné církevní obce v Mariánských Lázních, z povinného

podílu vlastníka byla dokončena oprava lavic, dveří a výroba mříží na vstupy a okna v oltáři. To vše v hodnotě 167 tis. Kč.

Dále, pokud Bůh požehná a podaří se shromáždit finanční prostředky na postavení sádrokartonové oddělující stěny, plánujeme z prostorného kůru vybudovat kapli pro zimní období a zároveň trapezu pro duchovní slavnosti a setkávání.

Ovšem k celkové rekonstrukci chrámu zbývá vykonat ještě mnoho práce či spíše shromáždit spoustu finančních prostředků. Započaté vysoušení chrámu a obnova fasády si vyžádá při současných nákladech kolem 3 milionů Kč. Avšak reálnou strategií je získat na každý rok 100 až 200 tis. Kč a s opravami, i když malými, neustávat. Je třeba skutečně se vši trpělivostí a vděkem přijímat postupně každý Boží dar. Jistě bychom si nedokázali tolik vážit Boží dobroty, kdyby nám byla projevována celá naráz. o. David Dudáš, duchovní správce

o. David Dudáš, duchovní správce

CHRÁM SV. KNĚŽNY OLGY MÁ SVÁTEK

V neděli dne 25. července 2004 jsme již po čtyřiapadesáté společně oslavili náš chrámový svátek. Svatou liturgii na pozvání duchovního otce pravoslavné církevní obce ve Františkových Lázních sloužil Jeho Vysokopřeosvícenost vladyka Kryštof, arcibiskup pražský a českých zemí, spolu s představeným chrámu a dalšími duchovními.

Chrám svaté kněžny Olgy je ozdobou našeho lázeňského města již 116 roků a jeho představeným je plných 55 let stávající duchovní ThDr. Jan Křivka. Teologického vzdělání nabyl v Pravoslavném semináři v Karlových Varech – Hůrkách. Seminář byl první pravoslavnou duchovní školou na našem území od doby cyrilometodějské. Do karlovarského semináře v roce 1948 přišlo několik bohoslovců z východního Slovenska. Pokračovali pak ve studiu v Praze, kde

vznikla fakulta, a po jejím přeložení na Slovensko studovali v Prešově, kde Jan Křivka po absolvování fakulty obhájil svou doktorskou práci na téma „Náboženské a národní dějiny volyňských Čechů během jejich pobytu v Rusku, Polsku a Svazu sovětských socialistických republik.“

Jubilant, Jan Křivka, bojoval na Dukelském průsmyku, kde byl u Nižního Komárníku 6. října 1944 raněn. Po uzdravení se přihlásil k letectvu, které se organizovalo v polském Přemyšlu. Jako palubní střelec se zúčastnil bojů o Moravskou bránu. V současné době je plukovníkem letectva ve výslužbě.

Společně jsme se pomodlili za všechny, kteří položili své životy na válečném poli, tragicky zahynuli v Českém Malíně na Volyni a v koncentračních táborech. Také za 554

příslušníků církevní obce, které jsme společně doprovodili na poslední cestě od roku 1949.

O týden dříve se konala společná svatá zpověď, které se zúčastnilo mnoho dětí, které mají prázdniny, a také se konalo farní shromáždění.

Vladyka arcibiskup náš chrám již dlouho nenavštívil, a proto nás jeho modlitby

a požehnání velmi posílily. Zvláště jsme uvítali vyznamenání našeho milovaného duchovního otce Řádem sv. Cyrila a Metoděje – hvězdou. Opravdu si za svoji celoživotní práci ocenění zaslouží. Buď Hospodinu sláva!

*Helena Verbovská,
prof. Ivan Pop a rada starších*

POUŤ NA KOLECH K IKONĚ SVATÉHO PROROKA ELIÁŠE

Duchovně-ekologicky-sportovní akce pod názvem „Na kole za svatým Eliášem“, konání které požehnal vladyka Simeon, se vydařila. Zúčastnilo se jí celkem 22 nadšenců, kteří v náročném terénu Dražanské vrchoviny prožili neopakovatelné chvíle, naplněné fyzickým úsilím, (někdy až za svůj limit), modlitbou a vpravdě křesťanským společenstvím a kamarádstvím při překonávání překážek v podobě lenosti (ráno vstát a vydat se na těžkou, 70 km dlouhou trasu s převýšením až 300 m) a také nepo-

zornosti (v kopcích, vesnicích a na cestách Drahanské vrchoviny se dá snadno zabloudit).

Součástí akce bylo posvěcení kol před cestou a modlitba za poutníky i zastavení s občerstvením na větrném mlýně u pana Pavla Hajkra v Přemyslovicích. Pouť na kolech vyvrcholila společnou modlitbou před ikonou sv. Eliáše u větrné elektrárny Pravoslavné akademie u Protivanova. Po modlitbě se účastníci vydali na cestu do Vilémova přes Jednov a Konici. Mimořádné nasazení si na trase vyžádal zejména výstup z osady Okluky k větrné elektrárně a pak poslední úsek z Konice do Vilémova.

Večer byly slavnostně odevzdány diplomy všem účastníkům a pořadatelům akce, mezi kterými nechyběl ani vladyka Kryštof a ani účastníci, účastnice a organizátoři dětského tábora, kteří jak sami říkali „nesklonili kolena před Bálem“ a celou trasu ke svatému Eliášovi v den jeho svátku zdárně dojeli.

Lze jenom doufat, že 2. ročník akce přivede do Vilémova a Protivanova ještě více pravoslavných věřících, jejich přátel a dalších nadšenců. Na účast všech, kdo rádi jez-

Vladyka Kryštof s ikonou sv. proroka Elijáše

dí na kolech, se 20. 7. 2005 těší Pravoslavná akademie Vilémov.

Mgr. Roman Juriga

VĚČNÁ PAMĚŤ

V pátek 23. července v odpoledních hodinách podlehl dlouhodobé nemoci bratr

Monastýru svatého Gorazda, jeromonach Alexij (Olexa). Krátce před svým zesnutím přijal Tělo a Krev Spasitele, potom vyslechl modlitby „Na odejití duše“, pevně v ruce sevřel svůj jerejský kříž a pokojně odevzdal duši Hospodinu.

V pondělí byl otec Alexij pohřben vedle chrámu v Čabinách na východním Slovensku, kde v minulosti sloužil jako kněz, obřad vykonal Jeho Blaženstvo Nikolaj, metropolita českých zemí a Slovenska společně s dvaceti duchovními a za přítomnosti velkého počtu věřících.

Upokoj, Hospodine, duši zesnulého služebníka svého jeromonacha Alexije a učiň památku jeho věčnou!

ig. Joakim

LIBEREC OSIŘEL

Duchovní správce Liberecké církevní obce mitr. prot. Vladimír Chocholouš zesnul v Pánu v sobotu 21. srpna 2004 po dlouholetém nerovném boji se zákeřnou chorobou. Poslední rozloučení se zesnulým se konalo 30. srpna v chrámu Proměnění Páně v Liberci za účasti duchovních a velkého počtu věřících. Nejprve se konal církevně-slovanský „parastas“ se zpěvy ruských melodií a po něm plný obřad pohřbu kněze podle rukověti posvátných obřadů svatého novomučedníka vladyky Gorazda za zpěvu pražského katedrálního sboru vedeného sestrou B. Berounskou. Posvátné obřady vedl pisatel této zprávy spolu s metr. prot. ThDr. Jaroslavem Šuvarským, PhD., ředitelem ÚER, prot. JUDr. Václavem Míškem, kancléřem ÚMR, prot. Mgr. Vladimírem Jachňukem, okružním protopresbyterem žateckým, prot. Vasilem Stojkou, duchovním správcem z Dřís, prot. Ing. Jiřím Čápem, duchovním katedrálního chrámu v Praze, prot. Mykolou Ončulenkem, duchovním správcem z České Lípy, otcem Mgr. Antonijem Drdou, členem duchovního soudu a duchovním správcem v Rumburku, otcem Vladislavem Čejkou, duchovním správcem z Podbořan, otcem Mykolou Masnjukem, duchovním správcem z Liberce, protodiákonem Pavlem Celičem z Prahy a o. Aleksijem Sopitem, metropolitním protodiákonem z Černivců na Ukrajině.

Otec Vladimír 54 let spravoval Libereckou církevní obec. Za tuto dobu pokřtil a oddal tisíce farníků a také velký počet provázal na jejich poslední cestě, včetně své manželky a blízkých příbuzných.

Vladimír Chocholouš se narodil 13. května 1926 v Arestově na Volyni. V roce 1947 se vrátil jako volyňský Čech do Československa do střediska volyňských Čechů v Žatci. Zde žil se svými třemi bratry – bohužel již bez rodičů. V roce 1950 se oženil se Zitou Lisovou, byl vysvěcen na kněze a ustanoven duchovním správcem v Liberci. Vychoval tři děti.

Otec Vladimír byl příkladným knězem, vpravdě dobrým pastýřem. V naší Pražské eparchii patřil k nejmávanějším duchovním

osobám. Proto byl Eparchiálním shromážděním zvolen členem duchovního soudu. Jako jeho předseda rozsoudil mnoho závažných případů, jak věřících, tak i duchovních osob. Vždy spravedlivě a se zřetelem na dobro a dobrou pověst pravoslavné církve.

Duchovní v Čechách, ale i na Moravě znají pečlivost a pracovitost otce Vladimíra. Velmi dlouho byl jediným dodavatelem – krejčím duchovenských oděvů – podřízníků, ríz, kompletních bohoslužebných rouch pro všechny stupně duchovních, nejmenší přísluhou počínaje, přes žalmisty, hypodiakony, jáhny, kněze a archijereji konče. Také mnoho chrámů se zaskvělo jeho péčí novými pokrývkami sv. prestolů, žertveníků a analogů. Své zkušenosti s touto nelehkou činností rád předával dál a učil šit složité kněžské či biskupské roucho nejednoho zájemce.

Řadu let hrdinně bojoval se zákeřnou chorobou. Podrobil se několika operacím. Pevná víra jej posilovala, loučil se a opět se vracel ke službě u Božího oltáře.

Během posledního období své nemoci připravil k duchovnímu povolání jako svého nástupce otce Mykolu Masnjuka, kterému s pomocí církevní obce zajistil ubytování v Liberci. Po jeho vysvěcení na kněze mu byl pečlivým učitelem a rádcem.

V osobě otce Vladimíra ztrácíme velikého modlitebníka, velkého trpítele a věrného kněze Kristova stáde. Pevně věříme, že Hospodin Bůh přijal jeho ušlechtilou duši do své náruče a že přebývá ve svatém pokoji v očekávání vzkříšení mrtvých.

Církevní obec v Liberci osiřela. Uzavřela se kapitola jejích dějin spojená nesmazatelným písmem se jménem mitroforního protopresbytera Vladimíra Chocholouše. Doufáme však, že jeho nástupce otec Mykola Masnjuk půjde v jeho šlépějích a bude též dobrým pastýřem svěřeného duchovního stáde.

Drahému otci Vladimíru učiniž Hospodine ve blahém zesnutí památku jeho věčnou.

arcibiskup Kryštof

JEŠTĚ ZA O. VLADIMÍREM CHOCHOLOUŠEM

30. srpna t.r. jsme se rozloučili s d.o. mtr. prot. Vladimírem Chocholoušem z Liberce. Jsou bezesporu povolanejší k tomu, aby psali vzpomínky na o. Vladimíra. Přesto mám pocit, že dlužím těchto několik řádek, i když asi vůbec nevystihnou to podstatné. Byl to on, kdo mne přivedl ke kněžské službě. To není a nikdy nebude málo.

Otce Vladimíra jsem znal vlastně až na sklonku jeho života, posledních 10 let jeho kněžské služby, již jako člověka těžce, ba smrtelně nemocného. Právě jeho přístup k nemoci byl něčím vpravdě obdivuhodným, pomůžeme-li si malým, ale výstižným kalkem z ruštiny, něco porážejícího. Byla to nehlubší škola života. Otec nemoc do krajní míry přehlížel, přejí každému takový přístup ke smrtelné chorobě. Nechtěl ubírat z „kvality“ svého života, snad za celých těch 10 let jsem od něj neslyšel úvahu o tom, že by šel na odpočinek. Jeho oddanost kněžské službě byla úžasná. Lze si jen těžko představit, kolik bolestí a vyčerpání během posledních let svého života za prestolem přestál. Až když jsme se viděli naposledy, asi měsíc před jeho zesnutím, zmínil se o duchodu „ke konci roku“. Domýšlím, že se musel cítit opravdu hodně zle. Prodělal, nakolik vím, čtyři těžké operace. Vše snášel pevně. Snad to vyzní směšně, ale nikdy mi nikdo nepřipomínal stoické, ledově klidné a pozemským životem opovrhující hrdiny westernů z mého dětství tak jako on. Byl obrazem statečnosti.

JAK ŽIJEME

ti sv. vладыky Gorazda. 3. září, v předvečer svátku, sloužili igumen Joakim a jeromonach Chrystofor s dalšími duchovními otci a věřícími všenoční bdění.

HRUBÁ VRBKA

Ve dnech 3. a 4. září přivítal Monastýr sv. Gorazda v Hrubé Vrbce desítky poutníků, aby společnými modlitbami oslavili výročí mučednické smrti

Liberecká farnost byla jeho duchovním dítětem a celoživotním dílem. Nesmírně mu záleželo na tom, co s ní bude, až odejde. Pracoval pro ni jako kněz neuvěřitelných 54 let. Z ničeho vybudoval jednu z největších farností pražské eparchie. Každý centimetr libereckého chrámu, každá pravoslavná duše v Liberci a okolí prošly jeho péčí.

Byl principiální, měl hranice, které prostě nikdy nepřekračoval. Byl ale také milosrdný. Neubíjel kajícíníky přísností, pomohl mnoha lidem. Hmotně i lidsky. Velmi ctil metr. Jelevferije, který jej vysvětil. Vždy o něm mluvil jako o „chodící svatosti“, „živém svěťci“.

Ačkoli pocházel z venkovského zemědělského prostředí, měl překvapivě přirozené aristokratické chování. Říkal i nepříjemné věci přímo do očí, ale byl vždy spravedlivý a zdvořilý. Jednal slušně, nesnesl, aby se kněz choval nedůstojně, nikdy jsem ho nezažil pokleslého do nějakého dohadování, do malosti. S úřady jednal vždy reprezentativním způsobem. Byl v nejlepším slova smyslu džentlmenem i k ženám, bez nějakého dvojsmyslu věděl, co se v tomto směru sluší. Byl galantní. Poznal jsem ho již jako vdovce, ale mimo domov byla jeho košile vždy příkladně bílá a nažehlená. To nepřehlédl ani člověk, který si takových věcí obvykle nevšímá. Učíval mne skládat správně roucha. Byla to věda a já jsem se to nikdy nenaučil tak, jak by chtěl... *Děkuji za vše, otče.*

o. Antonij Drda, Rumburk

Pozvání monastýru přijali i oba naši vладыkové Kryštof a Simeon, kteří přicestovali posloužit svatou liturgií. Před jejím začátkem otec Jan Baudiš posvětil vodu a vладыka Simeon postříhl bratra Andreje, který žije v monastýru, na žalmistu.

Důstojní otcové a poutníci z Moravy i z Čech se mohli posílit a potěšit modlitbami i krásnými slovy, která a monastýru zazněla. Vладыka Simeon ve svém kázání dojemně přiblížil několik momentů ze života svatého Gorazda. Vладыka Kryštof promluvil o světcově lásce k bližním a k Hospodinu. Vладыka Gorazd jen velmi málo myslel na

sebe, středem jeho zájmu a láskyplné péče byli bližní. Vždy usiloval, aby ovečky, které mu byly svěřeny, dovedl k Bohu. Otec igumen Joakim připomněl snahu svatého mučedníka o sjednocení pravoslavných křesťanů v naší vlasti.

Po poutníky bylo po bohoslužbách připraveno milé pohoštění. Všichni jistě souhlasili s otcem Janem, který při společné trapéze zdůraznil, že monastýr sv. Gorazda je místem požehnaným a že je v něm Boží požehnání cítit. Děkujeme touto cestou otci igumenu Joakimovi i obyvatelům monastýru a přejeme mnohá léta.

V ŘECKU HAVAROVAL VRTULNÍK, KTERÝ PŘEVÁŽEL PATRIARCHU ALEXANDRIJSKÉHO A CELÉ AFRIKY PETRA VII. A DALŠÍ DOPROVÁZĚJÍCÍ OSOBY.

Představitel alexandrijského pravoslavného patriarchátu byl na soukromé cestě na Svatou Horu Athos. V 10:55 hod. se vrtulník ztratil z radarů. Jenže záchranná operace začala až s více než dvouhodinovým zpožděním, jelikož athonští mniši očekávající návštěvu patriarchy oznámili, že vrtulník má zpoždění. Na místě katastrofy bylo zatím nalezeno pět mrtvých těl. Celkem bylo na palubě 13 lidí – mezi nimi patriarcha Petr, doprovázející biskupové a další čtyři členové doprovodu. Smrt patriarchy médiím posléze potvrdil arciebiskop athénský Christodulos: „Úmrtím Blaženého patriarchy jsem otřesen. Nechtě nalezne pokoj je svatými.“

POŽEHNÁNÍ MALÝM HÁZENKÁŘKÁM

V pondělí 14. června tr. přijel požehnat a popřát hodně štěstí z Prahy Jeho Vysokopřeosvícenost arcibiskup pražský a českých zemí vладыka Kryštof házenkářskému týmu děvčat Baníku Most. Pravoslavná církev se rozhodla tento klub podpořit a malé házenkářky ji budou také reprezentovat. Vладыka kromě slov promlouvajících k duši dívek také sdělil, že je to vůbec první akce církve u nás, kdy je podporována sportovní aktivita dětí.

*Týdeník mostecka Homér,
č. 25/2004 (upraveno)*

ARCIBISKUP KRYŠTOF V MILÍŘICH

Chrám sv. Petra Pavla v Milířích přivítal v neděli 11. července 2004 vzácnou návštěvu. Svatou liturgii přijel sloužit nejvyšší představitel Pravo-

Vladyka Kryštofa vítá před milířským chrámem bratr Vasil Lenděl, dlouholetý starosta církevní obce

slavné církve v českých zemích arcibiskup pražský a českých zemí Kryštof. Před chrámem jej tradičním obřadem, chlebem a solí, přivítal dlouholetý starosta církevní obce bratr Vasil Lenděl.

Vладыka Kryštof ve své promluvě vzpomněl svatých Petra a Pavla. „Ti byli sice prvními, ale nebyli posledními, kteří poznali odpuštění. V životě člověka je mnoho chvil, kdy potřebuje pomocnou ruku a pochopení,“ řekl a vyzval přítomné věřící, aby odložili své špatné vlastnosti a pokusili se mít dobrou vůli zlepšit svá konání. „Život je dost dlouhý na to, abychom našli sílu být dobří a pomáhat ostatním,“ dodal.

Po více než dvouhodinové bohoslužbě pokračovala návštěva pohoštěním. Arcibiskup se v rozhovoru mimo jiné zmínil, že za posledních patnáct let vstoupili do pravoslavné církve noví lidé. „Ne proto, že se přistěhovali, ale že našli odpovědi na své otázky v duchovní oblasti,“ sdělil.

*upraveno podle Tachovské jiskry
ze dne 21. července 2004*

DEN MODLITEB ZA STVOŘENÍ

Tak jako v předchozích třech letech i v roce 2004 pořádala Pravoslavná akademie Vilémov 1. září církevní ekologický den – neboli Den modliteb za ochranu Božího stvoření, který si kladl za cíl upevnit pravoslavné věřící, všechny ostatní křesťany a vlastně všechny lidi dobré vůle v jejich modlitbě i snahách o záchranu naší planety, která je v současnosti vystavena lidské hamiznosti a sobectví, majícímu strašlivé a tragické dopady pro

život mnoha rostlinných a živočišných druhů, pro život celých ekosystémů a dnes již také pro životy miliónů lidí – našich bližních, kteří trpí nedostatkem vody, úrodné půdy a čistého vzduchu.

Den modliteb za ochranu Božího stvoření, zároveň začátek nového církevního roku započal sv. archijerejskou liturgií slouženou v monastýrském chrámu Zesnutí přesvaté Bohorodice o 9.00 hodině. Sloužil vladyka Kryštof, arcibiskup pražský a českých zemí s dalšími duchovními. Vladyka v promluvě zdůraznil, že den 1. září byl Jeho Svatosť ekumenickým patriarchou konstantinopolským Dimitrijem I. vyhlášen v roce 1989 církevním ekologickým dnem, neboť již před patnácti lety bylo pocitováno velké zhoršení životního prostředí. Dále se zamýšlel nad významem stvoření světa a hovořil o smyslu Božího díla: „Lidé zapomněli, že celý svět byl stvořen z nekonečné lásky a dobroty Boží? Zapomněli, že celý stvořený svět je Boží výtvor, který je Bohem milován? Zapomněli, že jejich úkolem je Boží zahradu Eden obdělávat a střežit, nikoliv ji ničit ve jménu tzv. „pohodlí“ a tzv. „vyšší životní úrovně“?

Co můžeme udělat jako křesťané a lidé naděje? Celé stvoření dnes více než kdy jindy nevyšlovně vzdychá pod těžkým jhem, které na ně uvalují neodpovědní lidé. Celé stvoření více než kdy jindy očekává „zjevení synů Božích“. Naše společná modlitba, myšlenka i čin mohou být v této situaci malým, ale důležitým krokem k nápravě a inspiraci.“

Po sv. liturgii se rozvinul diskusní program na téma „Změna klimatu“. Skleníkové plyny uvolňované vyspělým průmyslem, dopravou a fosilní energetikou vedou k neustálému zhoršování životních podmínek a změnám klimatu, jejichž konečný dopad již dnes převyšuje ty nejpesimističtější hypotézy ze začátku devadesátých let.

Po obědě byli všichni účastníci a hosté pozváni na seminář k projektu Pravoslavné akademie Vilémov „Církve pro budoucnost – 50 solárních střech“. Toto téma opravdu zaujalo, neboť dokazuje, že energii slunce lze velmi levně a úspěšně používat k ohřevu vody a výrobě el. energie. Přání Pravoslavné akademie, aby „každá farní střecha vyráběla el. energii“ pro svou úspornost a šetrnost k životnímu prostředí bude jistě brzy uvítána moudrými duchovními otci a starosty církevních obcí.

Všichni účastníci setkání se potěšili z krásného svátečního dne a odváželi si domů mnoho inspirativních myšlenek.

Roman Juriga

PŘÍCHÁZÍ VĚK TERORU?

Pět teroristických útoků za sedm dní. První záříjový týden žilo Rusko na jediné vlně bolesti. Zapadlé osetinské městečko Beslan se stalo místem utrpení celé země. Zajetí žáků místní školy otřásl celým světem.

Severní Osetie je jedinečnou republikou Severního Kavkazu, která jednak není muslimská, a která se od ostatních svých sousedů odlišuje jazykem a vlastní historií.

Na východě sousedí s Čečenskem a Ingušskem. S Ingušskem už v minulosti došlo k ostrému pohraničnímu konfliktu. Na západě se nachází republika Kabardinsko-Balkarská. Současně tvoří jakýsi „týl“ Jižní Osetie - samozvané vzbouřenecké republiky, která řeší vážné otázky s Tbilisi. V této oblasti se teroristé provokující mstu Osetinců snažili vyvolat konflikt, který by mohl zachvátit celý Kavkaz.

Za jediný týden bylo v Rusku za hranicemi Čečenska teroristickými akcemi zavražděno více než 450 lidí. Vláda přiznala, že na území státu je vedena válka a vláda ji nemůže zastavit. 24. srpna vybuchla nálož na autobusové zastávce na Kaširské v Moskvě. Nikdo nezemřel, čtyři lidé byli raněni. Tentýž den explodovaly nálože na palubách dvou letadel ruských aerolinií. Zahynulo 90 lidí. 31. srpna výbuch před východem ze stanice metra Řižská. 10 bylo zabito, 51 raněno. 1. září teroristé obsadili školu v Beslanu. Tři dny bandité drželi rukojmí v tělocvičně bez jídla a bez vody.

Ráno čtvrtého dne bylo poslední pro teroristy, a bohužel, i pro mnoho vězňů. Události se sběhly nenadále. Spolupracovníci MČS přišli k budově školy, aby jak bylo domluveno s teroristy, odklidili těla lidí zabitých při útoků banditů. Ti se v této chvíli pokusili uniknout a odpálili některé nálože. Ozvalo se několik silných výbuchů. Byla zničena část střechy. Z budovy začali vybíhat vězňové, kterým bandité začali střílet do zad. Specnaz odpověděl také střelbou ve snaze zachránit běžící děti.

Začala prudká přestřelka. Vznikla panika. Příslušníci Specnaz vyrazili ke škole. Část rukojmí se podařilo dostat ze školy. Několik banditů prchalo do vyšších pater školy, vůdce a asi 3 až 4 bandité se skryli ve sklepě. Boj trval až do 23.00 hodin. Během operace byli padlí i na straně bezpečnostních sil. Podle slov vězňených, jakmile byla zahájena neplánovaná akce, prchající bandité stříleli po lidech ležících na podlaze tělocvičny.

Podle zprávy Ministerstva školství Severní Osetie se v zajetí nacházelo 1 181 lidí.

Dle oficiálních údajů zahynulo 335 lidí, z toho 159 dětí. 70 lidí zemřelo později na následky zranění. V nemocniční péči zůstávalo 448 raněných, z toho 63 raněných těžce. Lékaři uvádějí, že děti jsou ve stavu šoku, některé si nejsou schopny vzpomenout na svá jména. Mimo to – kolem 260 lidí je nezvěstných. Různé prameny uvádí různé počty zabitých banditů. Oficiální zpráva uvádí 26 zlikvidovaných teroristů. Mezi nimi arabští bandité a jeden černoch. Jednoho banditu zabili místní obyvatelé. 3 teroristé byli zajati a probíhá jejich výslech. Byla zajata i jedna teroristka žena, když se pokoušela uniknout v oděvu zdravotnice. Tato sebevražedná atentátnice se pokusila proniknout ještě i do nemocnice, ale nepodařilo se jí to a byla zatčena.

Na místo dorazil i prezident V. Putin. Z letiště odjel rovnou do městské nemocnice. Navštívil i raněné uložené ve stanech. Prezident uvedl, že již v Moskvě učinil důležitá rozhodnutí k dopadení všech pachatelů teroristického útoku.

Za uzdravení raněných se konaly modlitby po celé zemi. V modlitbách byli vzpomínáni i ti, kteří v beslanské škole zahynuli.

Tato tragedie otřásla celým světem. „Ti, kdo toto spáchali, jsou opravdová monstra“, říkají lidé v Americe. V Itálii se rozsvěcely svíce na paměť obětí. Tisíce svící. Posílali si telefonické vzkazy, které končily slovy: „Toto mohly být i naše děti“. 6. a 7. září se konaly smuteční akty.

Vladyka stavropolský a vladikavkazský Theofan: „Pastýř musí být se svou pastvou“

S požehnáním vladyky stavropolského a vladikavkazského Theofana Severo-Osetinské duchovenstvo 4. září navštívilo všechny nemocnice, ve kterých byli hospitalizováni ranění z 1. školy města Beslan. Trpící a jejich příbuzní byli vděční a děkovali duchovním a zvláště vladykovi Theofanovi, že s nimi byli od prvních tragických okamžiků. Lidé říkali, že pouze víra v Boha a modlitba jim pomohla přežít. A i když je bandité nutili pod hrozbou zastřelení sundat křížky, mnoho z nich to odmítlo.

Mnoho z trpících, kteří dříve nebyli pokřtěni, projevili přání přijmout Křest. Dvě těžce raněné dívky, Taťana a Fotinija, se daly pokřtít před nutnou těžkou operací. Otec Vladimír Samojojenko, který křest vykonal, přál novým členům Církve Kristovy a všem trpícím brzké uzdravení. Mnoho věřících a duchovních chrámů republiky Severní Osetie navštěvují a podporují raněné v nemocnicích a pomáhají i lékařskému personálu.

V nemocnici v Beslanu se setkali duchovní této oblasti s ministrem školství Ruské federace A. Fursenkem a jednali o otázkách vzájemné spolupráce státu a církve v péči o trpící děti.

S požehnáním vladyky Theofana byla ve stejný den v chrámu svatého Jiří Vítězného sloužena panychida za ty, kteří zahynuli rukou teroristů.

Beseda pravoslavné mládeže zve: v sobotu 9. října 2004 se koná pouť ke sv. Václavovi do Staré Boleslavi. Sraz účastníků pouti je v Praze na Wilsonově (Hlavním) nádraží u pokladen v 9.30 hod. Odjezd v 9.43 hod., příjezd do Drísa je v 10.58 hod. (přes Lysou nad Labem)

Vydává Pravoslavná církev v Českých zemích, P. O. Box 655, CZ–111 21 Praha 1.

Hlavní redaktor: Dr. Čestmír Kráčmar, Soukenická 10, 110 00 Praha 1. Technický redaktor: Boris Havel.

Redakce si vyhrazuje práva na případné úpravy, či krácení zaslaných příspěvků.

Uzávěrka každého čísla je 10. den předcházejícího měsíce. Vychází druhý týden v měsíci.

Litografie Lokša PrePress Rakovník, tisk Tuček tiskárna Rakovník.

Jedno číslo Kč 17,-, pro předplatitele u distribučního střediska v Praze Kč 16,-.